

รายงานผลการดำเนินงานโครงการพิเศษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

รอบ ๑๒ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหรือเสาะ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ กรมวิชาการเกษตร

๑. โครงการฟาร์มตัวอย่างในพระราชดำริฯ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๑.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะเนาะ

๑.๑.๑ ความเป็นมา

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของโครงการฟาร์มตัวอย่างดั้งเดิมเป็นที่ราบลุ่มสลับเนินเขาสูง ติดกับแม่น้ำสายบุรี มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าสลับกับไม้ยืนต้น โดยมีผู้ใหญ่บ้าน นายสระรี มะดีเยาะ ซึ่งอยากให้ประชากรมีรายได้ที่ดีขึ้น จึงได้ปรึกษา พันเอก อรรถพร โปสุวรรณ จากนั้นท่านได้เดินทางไปตรวจพื้นที่ สาธารณะประโยชน์ บ้านสะเนาะ ม. ๑ ต.เรียง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ว่าเหมาะสมที่จะเป็นฟาร์มตัวอย่าง และได้ประสานเป็นขั้นตอนต่อไป

เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ รองสมุหราชองครักษ์ พล.อ. ณ พล บุญทับ พร้อมด้วย คุณ สหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษและคณะ ได้เดินทางไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ คุณ สหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ พร้อมด้วย คณะแม่ทัพภาค ๔ พลโท พิศาล รัตนวงศิริ และเจ้าหน้าที่ได้เดินทางไปตรวจสอบสภาพพื้นที่สาธารณะประโยชน์ บ้านสะเนาะ ต.เรียง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ขนาดพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ และขอให้หน่วยงานทหารพัฒนาช่วยดำเนินการปรับพื้นที่จัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ประมาณ ๑๒๐ ไร่ เพื่อให้สามารถปลูกพืชต่างๆได้

๑.๒ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านป่าไผ่

๑.๒.๑ ความเป็นมา

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรผู้บริสุทธิ์ที่ประสบเหตุการณ์ก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังกรณีทุรกันดารและการสังหารชีวิตนาวิกโยธิน ๒ นาย ณ บ้านตันหยงลิมอ เมื่อปลายเดือนกันยายน ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา ปัจจุบันราษฎรผู้บริสุทธิ์ในหมู่บ้านลาถู บ้านทุ่งขี้มัน บ้านลูกเขา บ้านป่าไผ่ และบ้านจุฬารัตน์ ๕ อำเภอระแงง ต่างมีความหวาดกลัวภัยอันตราย ไม่กล้าเดินทาง ออกนอกหมู่บ้าน เพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางและเก็บผลไม้ นอกจากนี้ผู้ก่อการร้ายยังได้ใช้อาวุธ สงครามมาทำการยิงข่มขู่ ราษฎรรอบๆ ที่ตั้งหมู่บ้านจนเป็นสาเหตุให้ราษฎรผู้บริสุทธิ์อพยพย้ายถิ่นฐานออกนอกหมู่บ้าน ทั้งพื้นที่ทำกินและบ้านเรือนให้กร้างว่างเปล่า ผู้ก่อการร้ายได้บุกเข้ามาเผาบ้านของราษฎรได้ ได้รับความเสียหาย ความทราบถึงพระเนตรพระกรรณ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้กรมราชองครักษ์ ทำการสำรวจพื้นที่ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณะ เพื่อนำมาจัดทำฟาร์มตัวอย่างให้ราษฎรใช้เป็นสถานที่ประกอบอาชีพทำการเกษตร เป็นส่วนรวม โดยมีเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความคุ้มครอง ดูแลความปลอดภัย และให้ความรู้ทางด้านเกษตร ปศุสัตว์ และการประมง อย่างถูกหลักวิชาการ คณะทำงานกองงานในพระองค์ได้ทำการสำรวจพื้นที่แล้วพบว่า วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส มีพื้นที่ดินว่างเปล่าอยู่แปลงหนึ่งที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวอยู่ใกล้โรงเรียนบ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลตันหยงลิมอ พื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ สามารถนำมาจัดทำโครงการดังกล่าวได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาสในอนาคต

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุน การวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ เพื่อเป็นแหล่งจ้างงานของเกษตรกรในพื้นที่

๓.๑.๒ เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารของชุมชน

๓.๑.๓ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับเกษตรกรและผู้เยี่ยมชม

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษ เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการผลิต พืช รวมถึงการเพาะเห็ด และขยายผลความสำเร็จไปสู่เกษตรกร

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๔.๑.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะแนะ ม.๑ ตำบลเรียง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๔.๑.๒ โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๕ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักพระราชวัง

๕.๒ หน่วยงานรับผิดชอบงานวิชาการเกษตร (สังกัดกรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ

๕.๒.๒ หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน

๑. สนง.เกษตรอำเภอรือเสาะ

๒. สนง.เกษตรอำเภอระแงะ

๖ งบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ๕๕,๒๐๐.๐๐ บาท

งบประมาณที่เบิกจ่าย ๕๕,๒๐๐.๐๐ บาท

งบประมาณคงเหลือ ๐ บาท

๗ ผลการดำเนินงาน

๗.๑ แปลงต้นแบบในพื้นที่เกษตรกร (เกษตรกรขยายผล)

๗.๑.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะแนะ

เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมขยายผล จำนวน ๒ ราย เกษตรกรทั้ง 2 ราย ประกอบอาชีพ กรีดยางพารา ด้วยสภาพภูมิอากาศในปีนี้มีฝนตกชุก ส่งผลให้รายได้หลักของเกษตรกรลดลง ทางศูนย์วิจัย และพัฒนาการเกษตรรือเสาะจึงได้แนะนำให้เกษตรกรหาแนวทางในการสร้างรายได้เสริม ด้วยการปลูก พืชผักผสมผสานและการปลูกข้าวโพดหวานเพื่อเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกร ทาง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหรือเสาะจึงได้นำเทคโนโลยีการปลูกข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 ในเรื่องพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตรและการใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ การดูแลแปลง มาถ่ายทอดและขยายผลให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 เมล็ดพันธุ์พืชผัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยคอกให้แก่เกษตรกรทั้ง ๒ ราย หลังจากการลงพื้นที่ติดตามเกษตรกร พบว่าเกษตรกรทั้ง ๒ รายได้ดำเนินการปลูกเรียบร้อยแล้ว และมีการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ปฏิบัติในแปลง และสามารถนำผลผลิตที่ได้ไปขายในชุมชน สามารถสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรได้ส่วนหนึ่ง

ตารางที่ ๑ ข้อมูลผลผลิตและข้อมูลผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์

เกษตรกร	ชนิดพืช	ผลผลิต (กิโลกรัม/ ไร่)	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	ราคาขาย ณ ท้องถิ่น (บาท/กก.)
มาซีเตาะ มะดีเยาะ	ข้าวโพดหวาน ลูกผสมพันธุ์ สงขลา 84-1	๑,๗๙๐	๓,๖๙๐	๓๕,๘๐๐	๓๒,๑๑๐	๒๐
สีอน๊ะห์ อาแด	ข้าวโพดหวาน ลูกผสมพันธุ์ สงขลา 84-1	๑,๙๒๐	๔,๔๓๐	๓๘,๔๐๐	๓๓,๙๗๐	๒๐

หมายเหตุ ราคาจำหน่ายตลาดสดอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส, ๒๕๖๕

๗.๑.๒ โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านป่าไผ่

เกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมขยายผล จำนวน ๒ ราย เกษตรกรทั้ง ๒ ราย ประสบปัญหาด้านผลผลิตข้าวโพดหวาน เนื่องจากข้าวโพดมีขนาดฝักเล็ก และไม่เต็มฝัก ส่งผลให้ผลผลิตไม่มีประสิทธิภาพ ขายได้ราคาต่ำ ทางศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหรือเสาะ จึงได้เข้าไปให้ความรู้ในด้านการใส่ปุ๋ยข้าวโพดหวานตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร และการดูแลจัดการแปลงข้าวโพดหวาน ทั้งนี้ได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 เมล็ดพันธุ์พืชผัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยคอกให้แก่เกษตรกรทั้ง ๒ ราย และได้ให้คำแนะนำในการจัดการดูแลแปลงตามคำแนะนำ หลังจากการลงพื้นที่ติดตามเกษตรกร พบว่าเกษตรกรทั้ง ๒ ราย ได้ดำเนินการปลูกเรียบร้อยแล้ว และมีการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ปฏิบัติในแปลง พบว่าผลผลิตข้าวโพดหวานของเกษตรกรมีคุณภาพดีขึ้น เกษตรกรสามารถนำไปจำหน่ายในชุมชนและสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกร

ตารางที่ ๒ ข้อมูลผลผลิตและข้อมูลผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์

เกษตรกร	ชนิดพืช	ผลผลิต (กก./ไร่)	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	รายได้ (บาท/ไร่)	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	ราคาขาย ณ ท้องถิ่น (บาท/กก.)
แวจิ มะเซ็ง	ข้าวโพดหวาน ลูกผสมพันธุ์ สงขลา ๘๔-๑	๑,๘๖๐	๔,๔๘๐	๓๗,๒๐๐	๓๒,๗๒๐	๒๐
มารีย๊ะ โวะะ	ข้าวโพดหวาน ลูกผสมพันธุ์ สงขลา ๘๔-๑	๑,๗๕๐	๔,๔๘๐	๓๕,๐๐๐	๓๐,๕๒๐	๒๐

หมายเหตุ ราคาจำหน่ายตลาดสดอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส, ๒๕๖๕

๗.๒ แปลงเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืช (แปลงต้นแบบในพื้นที่โครงการฯ)

โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะเนาะ และ โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านป่าไผ่ ทั้ง ๒ ฟาร์ม ได้ดำเนินการปลูกข้าวโพดหวานและพืชผักหลากหลายชนิด โดยปลูกหมุนเวียน และปลูกผสมผสาน ทางเจ้าหน้าที่ได้ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ ได้นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ในเรื่องของข้าวโพดหวานไปถ่ายทอดให้กับเจ้าหน้าที่ของฟาร์ม ทั้งในเรื่องของพันธุ์ ข้าวโพดหวานลูกผสมสงขลา ๘๔-๑ การดูแลแปลง การใส่ปุ๋ย การเก็บเกี่ยว และการจัดการโรคและแมลงศัตรู และได้ติดตาม ให้คำแนะนำ

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

เกษตรกรขยายผลทั้ง ๔ ราย และ เจ้าหน้าที่ในโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ทั้ง ๒ ฟาร์ม ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ในเรื่องของข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา ๘๔-๑ ซึ่งเป็นพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร และการจัดการดูแลแปลง การใส่ปุ๋ย การป้องกันกำจัดโรคและแมลงของข้าวโพด รวมถึงการปลูกพืชผักผสมผสาน การปลูกพืชหมุนเวียน และนำมาแนวทางในการผลิตพืชผักปลอดภัย เพื่อลดรายจ่าย สร้างรายได้เสริม และผู้บริโภคในชุมชนได้บริโภคพืชผักที่ปลอดภัย ปราศจากสารพิษตกค้าง รวมถึงได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี เป็นต้น สามารถเป็นแบบอย่างและแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆที่มีความสนใจต่อไป

๙. ปัญหา/อุปสรรค

- ด้านการสื่อสาร เกษตรกรนับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่เกษตรกรพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ ต้องให้เจ้าหน้าที่ที่นับถือศาสนาอิสลามช่วยในการติดต่อ สื่อสาร และให้คำแนะนำ

รูปกิจกรรม

*****